

МИЛЕ СТОИЧ

НЕБЕСЕН ПАНСИОН

МИЛЕ СТОИЧ

НЕБЕСЕН ПАНСИОН

traduki™

Това издание е подпомогнато от ТРАДУКИ – европейска мрежа за литература, иницирана съвместно от Министерството по европейските и международни дейности на Република Австрия, Външното министерство на Федерална република Германия, швейцарската културна фондация „Про Хелвеция“, „КултурКонтакт Австрия“, Гьоте-Институт, словенската литературна агенция ЯК и Фондация „С. Фишер“.

Priznanje, V.B.Z., Zagreb, 2007

Među zavađenim narodima, V.B.Z.,

Zagreb, 2009

© Mile Stojić, 2011

© of the translation S.Fischer Foundation

by order of TRADIKI

Христо Попов, преводач, 2011

© Капка Кънева, художник, 2011

© Издателство ПАНОРАМА, 2011

ISBN 978-954-9655-50-6

МИЛЕ СТОИЧ

НЕБЕСЕН ПАНСИОН

Подбрал и превел от хърватски
Христо Попов

ПАНОРАМА

НАМЕРЕНИ
В ПРЕВОДА

София, 2011

Небесен пансион / 9

I

Хотелско ноктюрно / 13

Миг / 14

Морето, план за есе / 15

Гледайки лицето ти, губещо се в низината / 16

Седим на верандата и гледаме нощното небе / 17

Хера / 18

Между нас паднаха думи като мъртви предмети / 19

Литературна вечер / 20

II

Капитанът на Одисеевата флота / 23

Братство и сестринство / 26

25 януари 1978 / 27

Oremus / 28

Не пиша, когато другите работят на полето / 29

Гласове / 31

Ще се върна в Босна / 32

Вечеря без политика / 33

И си, и не си / 34

Бумът на компютърните технологии / 35

Бележка за човека, стената и птицата / 40

Дъбът на Floridsdorf / 41

Можех да бъда твоят по-млад любовник / 43

Обичам оплюваните / 45

Гавата / 47

III

Гара / 51

Отговор на загадката / 52

Земя / 54

Поздрав от Приедор / 56

Триумф на мечтата / 57

След завръщането от оазиса Siwa / 59

След съдния ден / 60

Реките / 62

Никола Тесла / 63

Сезони / 66

Сараевските гробища

Бакие / 68

Кошево / 69

Босненските поети в изгнание / 71

Никога не казвай / 73

Размишления по време на разходка из Пратера / 75

Хабер дойде Донке / 80

Сараево, 1995 / 82

За какво разказваха нашите песни / 83

Циганката / 84

Момичетата от моята младост / 86

Други песни тогава се пееха / 88

Забравете ни / 89

Антология / 90

IV

Между скараните народи / 97

Праг / 99

Експонати в литературния музей / 101

Мъж към петдесетте върви през юли / 103

Персифлаж / 104

Малините / 106

Есенна глоса / 107

Корчула / 109

Милица Манджо (1930–1979) / 110

Бележки / 111

НЕБЕСЕН ПАНСИОН

Пред небесния трибунал,
След като върховният съдия прочете
Списъка на всичките ми големи смъртни грехове,
Ако се даде на подсъдимия последна дума
Преди вечната присъда,
Ще кажа: Господи, отреди ми
Един малък пансион
В преддверието на ада, защото
Аз още долу свикнах да живея в огън.

Бих помолил само в съседните стаи
Да има четирима хървати,
Двама сърби и трима бошняци
Един немец, един италианец (*deutschsprachig*),
двама австрийци
И един унгарец,
с които делеях хубавите и тежките дни
на моето временно пребиваване.

И нека там да бъдат също осем жени,
чиято националност никога не ме е интересувала,
но които ми показаха,
че съществува рай:
Весна (с очи като лазура),
Лиляна, Селма, „синият ангел“

Елке, Милена (която ще ме придружава, когато среднощ
започна да залитам по подземните улици), Сенада,
Кармен (която ми разкри един *paradiso* без любов)
И Фатима, небесната хурия.

И още нещо, моля те, осигури ни бармана Мики
И климатик. Толкова, Боже, дано съм заслужил
За бъртенето си по твоите
земни преизподни.

А луксозните апартаменти, райските градини
раздай на ония,
които им се радваха и на земята.

I

.....

ХОТЕЛСКО НОКТЮРНО

Обичам тези бели стени, които лаят. Моралните измишльотини
лесно могат да се избършат от тях с кърпа, а ангелите
мигом изчезват в шума на водата. тук няма въпроси за дните
които до днес наистина сме живели

Между тези бели стени още много пъти ще
бъдеш щастлива, без мене. тежки стъпки, понякога
загледана в стайния водоскок, от който се точат
пресъхнали столетия, забравени дни

Обичаш тези бели стени, защото мълчат, защото не те
питат нищо, „впрочем, това не ме
интересува, това не ми принадлежи“

Не разгадаваш синтаксиса на тези бели стени. Нека сам Бог, казваш,
решава тези въпроси с добротата си, със своята всесилна
отрова

МИГ

Сребърна персийска ваза, лепкав грозд
трепва внезапно в твоите детски пръсти
в белезникавата постеля на съня телата ни
като хванати в мрежа змиорки се мятат

Сребърна персийска ваза, казвам,
изниква в това неясно пространство не като стих
а като осмян, отколешен, прастар поплак

Сребърна персийска ваза, криво огледало
което попива моята тъмна страна и очертава
твоя неясен образ
(като силует на кораб, стапящ се в далечината)

МОРЕТО, ПЛАН ЗА ЕСЕ

Морето в херцеговина се схваща като огън
и неговият говор там се чува идеално
в глъхнешката песен на младежа в здрача
в дълбоките очи на детството, в бълбукането на виното

В сараево слушам морето с неговото вътрешно шумене
различно от гласа на младостта и пляска на вълните
в трамвая понякога то кухо прозвънва в шепота
на влюбените, изтъркана метафора

В някое друго пристанище, с непознато нам име
морето, по което *бързи коне препускат*, изчезва в
лазурния простор извън мисълта, извън географската карта

Изпънати платна! Разперени ръце! Плавайте, плавайте
докато безброй луди събития, докато хиляди вълшебни
градежи: заминавания, любови и сънища
остават на дъното на бездната